

ΜΑΘΑΙΝΩ ΝΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΩ ΥΠΕΥΘΥΝΑ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ

Η κατάσταση του κυκλοφοριακού, έτσι όπως διαμορφώνεται στη Χώρα μας από την δεκαετία του '60 και μετά, ευθύνεται για τα περισσότερα τροχαία ατυχήματα την κυριότερη αιτία θανάτου των νέων ιδίως στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Δεκάδες χιλιάδες πεζοί και οδηγοί κάθε χρόνο χάνουν την ζωή τους ή τραυματίζονται. Ανάμεσά τους και μικρά παιδιά. Παιδιά που θα είχαν σωθεί, αν γνώριζαν από νωρίς πώς να κυκλοφορούν στο δρόμο. Αν γνώριζαν οι γονείς τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν τα παιδιά όταν κυκλοφορούν στο δρόμο και το σωστό τρόπο να τα συμβουλέψουν.

Κάθε προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή, έστω και μεμονωμένη, αξίζει τον κόπο.

ΤΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΟΥΜΕ

A. Για παιδιά έως 6 ετών

Στην ηλικία αυτή τα παιδιά κυκλοφορούν συνήθως με κάποιο συνοδό. Δεν είναι λίγες όμως οι φορές που μόνα τους τρέχουν και παίζουν. Από τα πρώτα πράγματα που θα πρέπει να μάθουμε στα παιδιά της ηλικίας αυτής είναι οι διάφοροι κρυφοί κίνδυνοι. Μεγάλη προσοχή χρειάζεται από εμάς τους οδηγούς.

Το παιχνίδι γίνεται τις περισσότερες φορές γίνεται στο πεζοδρόμιο ανάμεσα σε παρκαρισμένα αυτοκίνητα. Συνεπώς ανά πάσα στιγμή μπορεί να ξεπεταχτεί ανάμεσά τους ένα παιδί. Τέτοιες καταστάσεις ξαφνιάζουν τους οδηγούς .

Πάντα όταν οδηγούμε ένα αυτοκίνητο σε περιοχές με πάρκα ή σχολεία, θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε το εντελώς ξαφνικό. Μια μπάλα αν πεταχτεί στο δρόμο θα πρέπει να φρενάrouμε αμέσως. Στατιστικά 9/10 φορές πίσω από μία μπάλα τρέχει και ένα παιδί. Τα παιδιά έχουν πολύ μικρότερο οπτικό πεδίο από τους μεγάλους. Βλέπουν λιγότερο από τις οπτικές τους γωνίες και το πιο σημαντικό είναι ότι κοιτάζουν κατ' ευθείαν μπροστά τους όταν διασχίζουν το δρόμο.

Σ' αυτή την ηλικία τα παιδιά αγνοούν την απαιτούμενη απόσταση φρεναρίσματος των αυτοκινήτων. Νομίζουν ότι αυτά μπορούν να σταματήσουν επί τόπου, απλώς με το πάτημα του φρένου. Φυσικά δεν μπορούν να υπολογίσουν σωστά την ταχύτητα των οχημάτων και αγνοούν κάθε κυκλοφοριακό κανόνα.

Σε περίπτωση που γνωρίζουν και κάποιες πινακίδες του Κ.Ο.Κ. σπάνια τις διαβάζουν. Αυτό συμβαίνει διότι λόγω του ύψους των πινακίδων θα πρέπει να σηκώσουν πολύ ψηλά το κεφαλάκι τους, γεγονός που στην πράξη δεν το κάνουν.

Άλλωστε τα περισσότερα παιδιά της ηλικίας αυτής θεωρούν ότι οι πινακίδες είναι για τους μεγάλους, και συνεπώς τις αγνοούν συστηματικά. Ακόμη δεν έχουν καθόλου ανεπτυγμένη την αίσθηση του κινδύνου. Είναι χαρακτηριστικό τους.

Πάνω απ' όλα βέβαια μιμούνται τους μεγάλους και τους αντιγράφουν : Τους γονείς, τον παππού, τη γιαγιά, όλα τα άτομα του οικείου περιβάλλοντος .

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ?

1. Όταν συνοδεύουμε παιδιά όσο βιαστικοί και να είμαστε θα πρέπει να διασχίζουμε το δρόμο από τις διαβάσεις. Με τον Γρηγόρη βέβαια και πάντα από τις λευκές διαγραμμίσεις. Το κάθε παιδί στην ηλικία αυτή θα πρέπει να ξεχωρίζει τις διαβάσεις των πεζών. Θα πρέπει να ξέρει ότι πατάμε αυτές τις γραμμές, αν θέλουμε να είμαστε ασφαλής.
2. Μεγάλη προσοχή πρέπει να δώσουμε σαν γονείς και στα άλλα άτομα που συνοδεύουν κατά καιρούς τα παιδιά μας. Πρέπει να κινούνται τυπικά στον δρόμο, όσο βιαστικά και αν είναι, και να χρησιμοποιούν τις διαβάσεις. Αυτός είναι ο μόνος ασφαλής τρόπος.
3. Σαν μεγάλοι πρέπει να μάθουμε να απαντάμε και να επιλύουμε κάθε ερώτημα και κάθε απορία των παιδιών πάνω σε θέματα κυκλοφορίας. Είναι επιτακτικό να σκύβουμε το κεφάλι στο έστω και πολύ απλό για μας ερώτημα και να το αναλύουμε με όσο το δυνατόν πιο απλά λόγια. Σε καμιά περίπτωση δε θα πρέπει να το αποφεύγουμε με το γνωστό τρόπο " έλα τώρα είσαι μικρός ακόμη, θα τα μάθεις αργότερα".
4. Σ' αυτή την ηλικία το κάθε παιδί μαθαίνει να εμπιστεύεται τους τροχονόμους και να μην τους θεωρεί μπαμπούλες. Πρέπει να γνωρίζει τον ρόλο τους και να τους βλέπει σαν φίλους και συμμάχους.
5. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που η δική μας συμπεριφορά φέρνει σε μεγάλο κίνδυνο τα παιδιά όταν κυκλοφορούν στο δρόμο ή στο πεζοδρόμιο. Ποτέ δεν φωνάζουμε ένα παιδί που κινείται στο απέναντι πεζοδρόμιο. Η πρώτη του αντίδραση και μάλιστα ταχύτατα, θα είναι να κινηθεί και να περάσει απέναντι χωρίς καν να κοιτάξει το δρόμο.
6. Καλό είναι στην ηλικία αυτή να μάθουμε το παιδί μας, να μας οδηγεί αυτό στη διάβαση και να περνάμε απέναντι. Μαζί με τους γονείς θα πρέπει να συναποφασίζουν τα παιδιά για το πώς θα κινηθούν. Τώρα μαθαίνουν τα παιδιά πως να συμπεριφέρονται στις διαβάσεις.

7. Εξηγούμε με υπομονή πώς λειτουργούν οι σηματοδότες και για ποιο σκοπό τοποθετούνται. Πάντα με υπομονή και με απλές λέξεις. Δεν είναι κάτι το δεδομένο γι' αυτά. Να αποφεύγουμε τις απαγορευτικές λέξεις γιατί δεν τα βοηθάμε.

8. Όταν κινούμαστε στο πεζοδρόμιο με το παιδί στο χέρι πρέπει πάντα να το κρατάμε από την μέσα πλευρά του πεζοδρομίου. Έτσι στην περίπτωση που θα ξεφύγει από τα χέρια μας, θα μπορέσουμε να αντιδράσουμε γρήγορα. Σε κάθε άλλη περίπτωση θα φύγει κατ' ευθείαν στον δρόμο.

9. Καλό είναι πάλι όταν βαδίζουμε στο πεζοδρόμιο το παιδί να μην κρατάει στα χέρια του μπάλα. Εύκολα καταλαβαίνει κανείς την αντίδρασή του όταν του ξεφύγει προς το κατάστρωμα του δρόμου.

10. Η προετοιμασία για το σχολείο και το φροντιστήριο είναι ένας άλλος τομέας που πρέπει να προσέξουμε. Για το ντύσιμό του χρησιμοποιούμε πάντα ρούχα με έντονα χρώματα. Το ίδιο και στην τσάντα. Με τον τρόπο αυτό τα παιδιά γίνονται εύκολα αντιληπτά από τους οδηγούς, ιδιαίτερα κατά το σούρουπο και στο σκοτάδι.

11. Το ειδικό παιδικό κάθισμα αυτοκινήτου είναι απαραίτητο και σ' αυτή την ηλικία. Όσο για τα μεγαλύτερα πάντα στα πίσω καθίσματα και σωστά δεμένα με τις ζώνες ασφαλείας. Ποτέ όμως, όσο μικρή και αν είναι η απόσταση δεν πρέπει να τοποθετούμε τα παιδιά στα μπροστινά καθίσματα. Μήτε στην αγκαλιά κάποιου μεγάλου. Μπορεί να κλάψουν μία φορά, αλλά τη δεύτερη θα γνωρίζουν ότι ο καθένας μέσα στο αυτοκίνητο έχει τη θέση του.

12. Τα πίσω καθίσματα είναι πιο ασφαλή με την προϋπόθεση ότι αυτά είναι δεμένα. Πρέπει να βρούμε τρόπους να τα κρατήσουμε ξεκούραστα και μακριά από εκνευρισμούς. Ένα παιχνίδι κοντά τους, αποσπά την προσοχή για την ώρα και κάνει καλό. Σε μεγαλύτερα ταξίδια ένα CD με τα αγαπημένα τους τραγούδια ή παραμύθια θα λύσει για ώρα το πρόβλημα του εκνευρισμού.

B. Για παιδιά από 6 έως 12 ετών

Στην ηλικία αυτή τα παιδιά διατηρούν ακόμη πολλές από τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν τα παιδιά της προηγούμενης ηλικίας. Βρίσκονται θα λέγαμε στην "περιοχή υψηλού κινδύνου". Το συναίσθημα ο παιδικός ενθουσιασμός, ο αυθορμητισμός, κυριαρχούν στην συμπεριφορά τους. Τις περισσότερες φορές δεν λειτουργεί η λογική όταν βρίσκονται στον δρόμο. Είναι πολύ συχνό το φαινόμενο σ' αυτή την ηλικία ομάδα μαθητών να ξεφεύγει από την διαδρομή σπίτι-σχολείο-σπίτι.

Η ομαδικότητα σε πολλές περιπτώσεις αποφασίζει για τη γενικότερη συμπεριφορά.

Τώρα τα παιδιά επηρεάζονται πολύ πιο εύκολα, εξακολουθούν να μιμούνται τους μεγάλους και τις περισσότερες φορές νομίζουν ότι έμαθαν τον νέο τους ρόλο στην κυκλοφοριακή κοινωνία.

Οι πρωτοβουλίες που παίρνουν είναι πολλές και φυσικά τώρα κυκλοφορούν μόνα τους στο δρόμο.

Είναι όμως έτοιμα ;

Μόνο η σωστή αγωγή εκ μέρους των γονέων μπορεί να το επιβεβαιώσει.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ?

1. Αρχικά τα παιδιά αυτά θα πρέπει να γνωρίζουν την ακριβή διαδρομή από και προς το σχολείο. Πρέπει να τους υποδείξουμε πώς να κινούνται και πού να προσέχουν ιδιαίτερα.
2. Στην ηλικία αυτή τα παιδιά αρχίζουν να παρατηρούν την κυκλοφοριακή συμπεριφορά των μεγαλύτερων και να εντοπίζουν τα σοβαρά λάθη τους. Αυτό σημαίνει ότι οι μεγαλύτεροι που συνοδεύουν παιδιά πρέπει να είναι άψογοι στη συμπεριφορά τους. Τα παιδιά συνεχίζουν να αντιγράφουν τους μεγάλους.
3. Τώρα μαθαίνουν πως να χρησιμοποιούν τα μαζικά μέσα μεταφοράς. Θα πρέπει να μάθουν ότι αυτά ανήκουν σε όλους και πρέπει να τα προσέχουμε.
4. Ήδη όμως χρησιμοποιούν σωστά τις διαβάσεις. Γνωρίζουν πως πρέπει να συμπεριφέρονται όταν κυκλοφορούν σ' αυτές στα πεζοδρόμια και γενικότερα μέσα στις πόλεις.
5. Οι γονείς θα πρέπει να φροντίζουμε πάντα να δίνουμε χρόνο στα παιδιά μας πριν ξεκινήσουν για το σχολείο. Δηλαδή να φροντίζουμε να ξεκινούν έγκαιρα από το σπίτι, για να μην βιάζονται στο δρόμο. Η βιασύνη προκαλεί την απροσεξία και αυτή με την σειρά της τα σοβαρά λάθη στο δρόμο.
6. Τώρα είναι η κατάλληλη ηλικία για να μάθει το παιδί να κυκλοφορεί στο δρόμο με ποδήλατο. Τώρα πρέπει να του μάθουμε τις βασικές κυκλοφοριακές αρχές. Ακόμη πως να ξεχωρίζει τους διάφορους κινδύνους, αλλά και πώς να τους αντιμετωπίζει. Πρέπει να προκαλέσουμε σε κάθε παιδί το έμφυτο ένστικτο της αυτοπροστασίας.
7. Καλά είναι να τα μάθουμε να πηγαινοέρχονται μόνα τους στο σχολείο. Όχι βέβαια χωρίς καμία απολύτως προστασία. Σαν γονείς ας τα παρακολουθήσουμε από μακριά.
8. Κάθε γονέας θα πρέπει να μάθει στο παιδί του τον πιο σίγουρο και ασφαλή δρόμο για το σχολείο και την επιστροφή. Μπορεί να είναι πιο μακρύς. Αυτό δεν πειράζει. Φτάνει να είναι ο ασφαλέστερος. Στα πιθανά λάθη του παιδιού εμείς οι γονείς θα εντοπίσουμε και θα τα συζητήσουμε μαζί του κάποια άλλη στιγμή. Με τον τρόπο αυτό το παιδί καταλαβαίνει που είναι κρυμμένος ο κίνδυνος. Έτσι δεν θα το επαναλάβει.
9. Η μετακίνηση με το αυτοκίνητο σημαίνει πως τα παιδιά και σε αυτήν την ηλικιακή περίοδο πρέπει να κάθονται ακόμη πίσω καθίσματα και να είναι δεμένα με τη ζώνη ασφαλείας. Πάντα όμως το σωστό παράδειγμα το δίνουμε εμείς οι μεγάλοι χρησιμοποιώντας τη ζώνη, έστω και για μικρή απόσταση μέσα στην πόλη.

10. Τα ρούχα για το σχολείο πρέπει να έχουν έντονα χρώματα. Πρέπει να δώσουμε μεγάλη προσοχή στο θέμα αυτό. Το ίδιο και στην τσάντα. Θα πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι το παιδί μας γίνεται εύκολα ορατό από μεγάλη απόσταση.

11. Ας δίνουμε πρωτοβουλία στα παιδιά που κυκλοφορούν μαζί μας στο δρόμο. Να φροντίζουμε ν' αποφασίζουν αυτά ποια διασταύρωση θα περάσουμε. Με τον ανάλογο, σε κάθε περίπτωση, τρόπο διώχνουμε τις φοβίες τους και τα γεμίζουμε με αυτοπεποίθηση. Εξηγούμε και πάλι το ρόλο του τροχονόμου. Ο φόβος γι' αυτούς φέρνει πάντα αρνητικά αποτελέσματα.

12. Σ' αυτή την περίοδο της ζωής τους μπορούν να μάθουν τα βασικά σήματα του Κ.Ο.Κ., τη σημασία των χρωμάτων και των σχημάτων τους. Είναι η ηλικία που το κάθε παιδί γνωρίζει τα είδη των μέσων μαζικής μεταφοράς και τη σημασία τους.

13. Εμείς οι μεγαλύτεροι θα πρέπει με κάθε τρόπο να τα βοηθήσουμε στον τομέα αυτό. Πρέπει τα παιδιά μας να μάθουν γράμματα, ξένες γλώσσες, μουσική, γυμναστική, μα πάνω απ' όλα προέχει η ασφάλειά τους.

Δεν είναι δευτερεύον θέμα.

Τώρα προετοιμάζουμε τον αυριανό οδηγό αλλά και αναβάτη μοτοσικλέτας.

Τώρα θα μάθει να σέβεται τον Κ.Ο.Κ., το κόκκινο του σηματοδότη, το STOP, την προτεραιότητα, τη ζωή των άλλων οδηγών στο δρόμο.

Ίσως τελικά αυτό να προηγείται της μόρφωσης.